

Navrhněte si svou zahradu

Oblíbenou odrůdou striktně profesionálních CAD programů, určenou pro běžné uživatele, jsou programy pro "svépomocnou" architekturu a také obdobné programy pro návrh zahrad. Popisovaný program lze zařadit do obou těchto kategorií.

Master Landscape & Home Design americké firmy Punch! Software je výkonný a snadno ovladatelný program, vyvinutý speciálně pro rychlé a přesné navrhování staveb a úprav zeleně s flexibilním 3D zobrazením. Podporuje tvorbu architektonických řešení zahrad i staveb a krajinných úprav a nabízí i prostředky pro cenový odhad díla a kvalitní třírozměrnou vizualizaci. Tyto funkce jsou zabezpečeny devíti specializovanými moduly, které spolu úzce spolupracují. Všechny moduly pracují ve stejném jednoduchém rozhraní, takže veškeré nástroje včetně 3D vizualizace jsou vždy na dosah. Volitelné okno LiveView průběžně zobrazuje reálný 3D náhled práce, přesně podle toho, jak je návrh kreslen.

POSTUP NÁVRHU

Tvorba návrhu začíná vytyčením hranic pozemku, do nichž pak lze vložit či zakreslit objekty (budovy, cesty, záhony, rostliny, mobiliář...). Následuje modelace terénu a po jejím dokončení již můžeme sledovat výsledek své práce v krásném 3D zobrazení i s možností "virtuální procházky". Navrhnout můžeme samozřejmě i další doplňky, třeba oplocení pozemku nebo jednoduchý zavlažovací systém.

Vytváření návrhu usnadňují rozsáhlé knihovny. Například pro vytváření staveb jsou zde nejen hotové "zdi", různé druhy střech, dveří či oken (u nich je například možné nastavovat i počet a umístění příček v okenních tabulích), ale i mnoho dalších objektů. Pokud vám nabídka knihoven nestačí, můžete v modulu 3D Custom Workshop vytvářet další objekty pouhou úpravou objektů z knihovny. Můžete měnit rozměry, barvu, materiál, výplň i další parametry. V databázi modulu PlantFinder jsou objekty určené speciálně k návrhu zahrad. V současné době zde je přes 2000 hotových modelů květin, keřů, dřevin, okrasných trav, povrchových textur a jiných objektů. PlantFinder umožňuje nejen vkládání rostlin do navrhovaného modelu zahrady, ale poskytuje i rozsáhlé informace o každé rostlině - botanický název, půdní podmínky, zálivku, maximální výšku atd. Bohužel tyto informace jsou dostupné až po vložení objektu, takže je nelze užít k předběžnému výběru. Jsou zde i mapy vegetačních zón.

V průběhu navrhování současně vzniká v modulu Landscape Estimator seznam vložených rostlin, který se dá dále upravovat a tisknout. Landscape Estimator poskytuje projektantovi podklady pro rozpočet nákladů - po doplnění cen k jednotlivým položkám seznamu program dopočítá výslednou cenu. Pracovní prostředí modulu je velmi podobné Excelu, i výstupní soubor se ukládá ve formátu XLS.

VLASTNÍ PROGRAM

Uživatelské prostředí programu je řešeno tak, aby pracovní plocha byla co největší - nabídkové palety jsou rozmístěny po třech stranách pracovní plochy v úzkých lištách. Po pravé straně je roletka s nabídkou rostlin nebo textur, z níž se objekty na pracovní plochu přetahují myší. Věk "sázené" rostliny se nastavuje poklepáním na rostlinu, věk celé výsadby se dá měnit jednoduchým posuvníkem v horní liště. Pro vkládání je k dispozici poměrně málo ovocných dřevin, databáze je více orientována na okrasné kultivary. Detailní údaje o rostlinách se dají zjistit po umístění rostliny kliknutím pravým tlačítkem myši. Při setrvání kurzorem myši na rostlině v paletě se název rostliny zobrazí v dolní liště.

Většina základních akcí se skrývá pod pravým tlačítkem myši. Orientaci usnadňuje to, že výkres je po otevření či po uložení vždy umístěn na střed pracovní plochy. Kreslení v půdorysu napomáhá pomocná mřížka, která se dá podle potřeby nastavit i vypnout. K přesnému kreslení slouží i pomocné pravítko na levé straně pracovní plochy a "virtuální pravítko", které lze natočit do libovolného úhlu. Při kreslení, pokud je zapnuto automatické kótování, se u každé linky zobrazuje její délka. Hodnoty úhlů při rotaci objektu se zobrazují v dolní liště. Návrh se zadává do pěti hlavních vrstev (Landscape, Floor, Roofing, Deck, CAD), jejichž viditelnost se dá přepínat. Každá hladina má ve svém menu vlastní specifické nabídky.

Pro snadnější orientaci v prostoru lze v horním menu spustit nabídku 3D náhledu (Live View). Je možné vybrat si z několika velikostí aktivního 3D okna a umístit jej kamkoliv na pracovní ploše, kde nepřekáží. 3D zobrazení je opravdu pěkně vykreslené, náhled a pohyb je umožněn všemi směry v perspektivě i v axonometrii. Je možné nastavit i světlo a stín. Veškeré akce se dají sledovat zároveň na

pracovní ploše i ve 3D okně, přičemž v půdorysu je neustále zobrazována malá šipka, která reaguje na pohyb kurzoru po 3D plánu.

Při modelaci terénu v modulu Landscape se nejprve zvolí typ svahu a pak se vytváří systém obdélníků, u nichž se zadávají výškové hodnoty rohových bodů. Výsledek terénních úprav lze zobrazit ve 3D náhledu a pro větší přehlednost i v "průhledném" síťovaném modelu.

ZHODNOCENÍ

Master Landscape & Home Design je program se širokým využitím pro konstrukci domu i zahrady. Kreslení v něm je přesné a nabídky při stavbě a vybavení domu jsou bohaté. Designéra určitě zaujme "průhledné" zobrazení Clear View, které se využívá pro větší přehlednost při navrhování interiéru či modelování terénu. Program je zaměřen i architektonicky, takže v něm lze navrhovat zahradu i budovy. Jeho skvělou vlastností je 3D Custom Workshop, v němž se snadno navrhují scházející 2D či 3D objekty. Nádherné 3D procházky po navrženém pozemku potěší oko každého designéra.

Výborný dojem trochu kazí nepřehlednost při výběru rostlin - detaily o vkládané rostlině lze zjistit až po jejím vložení. Zahrádkáře možná zamrzí i to, že databáze dřevin obsahuje především okrasné kultivary a že chybí možnost modelovat střídání ročních období. Pro české uživatele je určitou nevýhodou zahraniční původ programu bez českého zastoupení a podpory, a tedy samozřejmě i bez české lokalizace.

Program jsem hodnotila v rámci své závěrečné práce na VOŠ zahradnické v Mělníce, v níž jsem srovnávala šest u nás dostupných programů, použitelných pro zahradní projekci. Podle mého hodnocení (kritéria hodnocení i srovnávací tabulku naleznete na Chip CD) se tento program umístil na druhém místě, překonal ho jen český profesionální program Sadovnická projekce, který je však více než desetkrát dražší (program však má i levnější, "amatérskou" verzi). Pro amatérské uživatele může být užitečný i program Moje zahrada 3D (v originálu 3D Garden Composer firmy DiComp) - viz Infotipy.

Leona Kubišová

MASTER LANDSCAPE & HOME DESIGN

Snadno ovladatelný program pro návrh zahrad i staveb.

Minimální požadavky PC 486DX, 8 MB RAM, 540 MB na HD, CD-ROM, 16bitová grafika 800 x 600, Windows 95 nebo vyšší

Výrobce Punch! Software, Kansas City, MO, USA

Poskytl FastTrak Software Publishing, Watford, Anglie

Cena 42,99 USD (u amazon.com)

KLADY A ZÁPORY

- + přesné rýsování
- + nádherné aktivní 3D zobrazení
- + architektonická konstrukce staveb
- + vlastní úprava knihovnic objektů
- informace o rostlinách až po jejich vložení do návrhu
- zavlažovací systém je velmi zjednodušený
- chybí zobrazení ročních období

INFOTIPY

Stránka firmy Punch! Software www.punchsoftware.com

Stránka produktů Punch! na amazon.com www.punchsoftware.com/masterland.htm

Stránka firmy FastTrak www.fasttrak.co.uk

Stránka programu Sadovnická projekce www.zas-me.cz/projekce/

Stránka českého zastoupení firmy DiComp www.rgmt.cz/zahrada.htm